

Ene de trei ori in sepmenea: Mercuri-a,
V'ne ri-a si Domineo-a, candu o cõla in-
tiaga, candu numai diumetate, adeca dupa
momentul imprejurilor.

Pretiul de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " "
" patraru	2 " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " "
" patraru	4 " "

Vienna 4/16 maiu 1868.

„Avemu necesitate de pace! Cauta se ne reculegemu dupa loviturele grele ce le-am suferit!“ Aceste fruse dafaristică austriaca le repetă in mîni de forme pre candu delegatiunile desbateau bugetulu militiei, si-si dă tóta trud'a se ni demusre pana la evidintia că Austri'a intru interesulu seu nu pote dorî de catu pace si érasi pace!

E bine, am disu si noi că interesulu Austriei este pentru pace. Cum se face inse că astadi acea dafaristica austriaca uita de interesulu Austriei si este pentru intervenire in Romani'a in favórea ovreilor? Eca dar cum au navalitu ovreii dafaristică nemtisca din Austri'a si catu sunt de cutezatori in catu interesulu austriacu (ce insisi l'au demustratu) lu desconsidera si delatura pentru ca se faca locu interesului ovrescu.

Acesti ovrei dafaristi uita inse că Romani'a nu este Abisini'a — cum li-o spune „Augs. All. Z.“ — uita că bugetu Cislaitaniei are unu deficitu curinte ce nu scie inca cum lu va acoperi, uita că „Times“ de ieri amenintia cumca strainii nu vor mai subseri imprumute austriace daca se vor introduce contributiunile de cupone ce se proiecteza scl. tóte acestea le sciu si romanii de peste Carpati, si noi Cistranslaitanii am poté luá o pusetiune amenintiatória fatia cu densii numai atunci candu nu ne-ar cunoscere intru tóte.

Dafariele externe vedindu sfar'a ce se face in Austri'a cu caus'a ovreésca, o splica intr'unu modu ce nu face imperiului onore, asiè in „Gazzetta di Torino“ de domineca se dice intre altele: „Ostilitatile private din Moldavi'a sunt provocate de aginti austriaci pentru a face desordine in acea tiéra si se urmeze desmembrarea...“ Acésta asertiune o confirma provocandu la nedreptatile ce se facu elementului romanu si din cõce de Carpati: in Transilvani'a, Banatu, Crisan'a, Marmat'a. Eca la ce splicatiuni a datu ansa guvernului austro-magiaru prin portarea sa nepresocotita, desf a potutu avé bune intentiuni, despre ce nu ni este iertat a ne indoí mai nainte d'a ne convinge deplinu!

Inca unu pasu din „Gazzetta di Torino“ (caci spatiul, insemanu cu pare de reu, nu ni iérta acu a reproduce tóte): „Jurisdictiunea consulara in Romani'a e ceea din imperiulu turcu, prin care suditii straini sunt trasi la judecata numai de consululu loru si se bucura deci de ceea ce in dreptulu gentiloru se chiama „esterioritate“ Ministeriulu romanu a inceputu negotiatiuni cu poterile europene se incete o jurisdictiune vatematória drepturilor lui. Rusi'a cu tóte că numera multi suditi in principate, se arata despusa a incuiyinti cererile guvernului romanu, si Prusi'a se inchina spre acésta. Austri'a a tienutu pe comisariulu romanu la indoieala, neci negâ neci consenti... Catu pentru Italia, dens'a ar trebuí se se alature Rusiei intr-acésta. Pentru Itali'a e delictu a nu aderă la tendintiele de ascurarea nedependentii si intregitatei fie-carei natiuni, pentru că esistint'a sa arc de base acestu principiu. Deci daca la rondulu seu guvernulu de Serbia, ce e slava, ar vol se se revóce actual'a jurisdictiune a consuliloru straini, guvernulu italianu va trebuí se consentiesca in acésta.“

In aceste putiene sentintie se cuprunde unu principiu mare si intieleptu, ce dice cu alte cuvinte: „Se aderâmu la tendintiele veri carei natiuni, caci prin-

amiceti'a nostra ni potem castigá o autoritate mai mare si mai durabila de catu ceea ce am poté-o impune prin inimiceti'a nostra.“ Aceste suaturi luminate se dedera Italiei, dar asiè a precepelu si Rusi'a caci unu telegramu de ieri din Belgradu ne inscintieza că cabinetulu rusescu prin o scurta declarare pre toti supusii sei ii predede si incredintă Serbiei, incetandu jurisdictiunea consulara rusescu de acolo. Dreptu respunsu Rusi'a primi multe dovedi de simpatii din partea serbiloru.

Recomendâmu si guvernelorul nostru acele suaturi si procedure, caci am dorî se le vedem si pre densele culegendu (fora spese) simpatii in orientu mai nainte de ce Rusi'a ar pune man'a pre tóte.

Regimele nôstre facia cu oriintele si Romani'a.

II.

(*) Dlu c. Andrassy — séu că va fi avendu rola mai pronunciata, séu curagiu mai mare, séu cutezare mai multa, séu in fine — pote mai pucina rutina si finetia: destulu că densulu acusi-acusi dà pe facia cu manoperele sale in oriintele vecinu. Actiunile i sunt forte reu mascate; la ori care misicare nainte séu inapoi li vedi cõrnele si ghiarele; — séu că dora altii le croiescu si le conduceu, dar la parere totu cu man'a dlu Andrassy si pe cont'a dsale.

Unu amicu si (din candu in candu) colaboratore alu nostru, ni scrie la cestiune asiè:

„Este greu a afla si a spune, daca dlu Andrassy lucra in contielegere cu Viena, dupa unu planu combinatu impreuna. Caci pe candu sunt cari pretindu că dlu Beust este condusu in portarea sa facia cu oriintele si anume si Romania de inspiratiuni séu chiar instructiuni din Tuilerie, si pre candu eu, precum am desvoltat in articlii despre politic'a mare, n'asiu fi in stare neci d'a pricepe cum se pote pasi Austri'a in oriente altu-felu de catu amesuratu politicei si parolei Tuilerielor? — in catu pentru portarea dlu conte Andrassy facia cu oriintele si anume facia cu Romania — nu sciu dice, de catu că domnia sa séu a primitu rol'a d'a mască si incurcă, si in cele din urma a derivă odiulu publicu asupra-si, séu că elu crede a poté face in Romani'a daraveri pe contulu propriu, va se dica a insielápe Franci'a.“

Avemu temeu d'a afirmá că o mana poterica din Buda-Pesta a portatu pe es-principele Karageorgieviciu pe la Zagabria, sub pretestu d'a cumperă mosie in Croati'a si d'a se asiedia acolo, in adeveru inse la portatua ca pe o figura de siasi si cu magulirea că eventualminte va poté afla unu tronu din colo peste fruntarfi, in Bosnia si Erzegovina; dar in fine cu scopulu — desf mascotu, totusi destulu de invederatu, d'a sparge si impedecă impreunarea si solidaritatea intre Serbia, Munte-negru si Grecia, a isolâ mai de parte pe Romani'a si a conjurá pentru unu timpu crisea in oriintu.

Afirmâmu inse totu in ordinea datelor nôstre si mai vertosu, că es-principele numit uchiar la avisulu primitu din Buda-Pesta s'a retrasu forte curendu si cu mare neplacere de la acelu postu de panda, si că dlu Andrassy mai bine ca de döue séu trei lune stă in comerciu diplomaticu forte aptivu cu domnitorulu actualu Serbiei, ale caruia resultate séu vibratiuni pana si nõa ni sunt catu de bine sentite.

D'atunci se împartu barbatiloru conducatori ai serbiloru nostri, — parole neasceptate din Serbia, indrumari d'a se apropiá de magiari cu veri-ce pretiu; — opiniunea publica la serbi se calméza catinelu fatia cu magiarismulu, dar se intarita facia cu romanii; ministeriulu ungurescu colude pe sub mana cu serbi, li face acestor'a concessioni unde numai i vine bine. Acestu spiritu se stracoră de curundu si in proiectulu de lege in privint'a causalorul nostru bisericesci; acestu spiritu facu ca in acestu articlu de lege se se inregistreze titlulu patriarcului serbescu, unu titlu prochiamatu in rescõla de la 1848 chiaru contra magiarilor; acestu spiritu despoia totu prin acelui articlu de lege pe romani de drepturi castigate prin decisiunile legali ale sinodului episcopescu din 1864 si prin resolutiunea maiestatica din 24 dec. totu a acelui-si anu! Dar serbii sunt escesivi, magiarii nedumeriti; apoi smintele contrariloru nostri — nu o data ne-au scapatu de cursele lorn. Atat'a celu pucinu ne pote mangaiá facia cu unu complotu nenaturale ca acesta. Inse se vedem.

Din palatulu dlu conte Andrassy a esit u vorba că Ungaria n'are in oriintevr'unu interesu contrariu serbiloru, dincontra că barbatii d'e la potere dorescu si vor se spriginesca estinderea Serbiei spre Bosnă si Erzegovina si constituirea ei nedependente; misiunea si pomp'a primirei dlu Kállay in Belgradu este cunoscuta; — d'alta parte totu din acelu funte se facu amenintiari Romaniei, amenintiari pentru casulu candu acésta si ar prochiamá nedependint'a si suveranitatea nominale, mai de parte amenintiari d'a intrevénii pentru ovrei, a caror'a istoria nu e de catu unu simplu pretestu; — si in fine totu din acelu locu se spriginescu si incuragiéza intreprinderile celor opositunali de tóta colórea din Romania, mai vertosu inse aspiratiunile separatistilor din Moldavi'a.

Nu vom insirá aci totu lungulu siru alu felurilor aparitiuni publice si private in acésta direptiune; cele ce amintramu si cate a mai publicat si alta data „Albina“, ajungu, credemu, deplinu, a dovd că — macaru catu ar incercă dlu c. Andrassy in referentiele sale personali si oficiali a-si ascunde adeverat'a facia a inimei, sentiemintele si intentiunile domniei sale in privint'a Romaniei — si in mare parte si a romanilor peste totu, si a celor de sub corón'a Ungariei in specialu — sunt si remanu cunoscute de neamice. Pote că sunt totu asiè si facia cu Serbia si cu serbii, dar atat'a nu se mai pote negá că astadi intre regimulu ungurescu si Serbia domnesce amică grósa, si că acésta si-arunca radiele sale si asupr'a serbiloru de din cõce de Dunare si de Sava; asemenea nu se mai pote negá că manierele dlu c. Andrassy paru a ni spune cumca regimulu din Buda-Pesta si-magulesce cu credint'a cumca i-ar fi succesu a sparge aliant'a si solidaritatea ce se pregatiau intre popolare de asemenea sõrte si interesu din oriintu. Este acesta inse unu lucru ce multi nu vreau se-lu créda.

Pana unde vor mai merge, si unde vor es in fine acele maniere? este chiar cu nepotintia a spune, fiindu că depinde de la o miia de conditiuni si impregiurari, cari érasi in cea mai mare parte nu dependu neci de la d. Andrassy, neci de la Austro-Magiaru cu atat'a mai pucinu de la serbi séu Serbia si anume de la principale Mihailu. Pentru noi de ocamdata nici nu pote fi la ordinea dilei mai alta

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespun-dinti a-i nostri, si d'adreptula la Redactiune. Josefstadt, Langeasse Nr. 43, unde suntu a se adresă si corespondintele, ce pri-vecse Redactiunea, administratiunea să se-predică cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de intereu privatu — se respunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiu timbrului cate 30cr. pent una data, se antecipa.

intrebare, de catu, că — ce este caus'a, si — care pote se fie scopulu, tient'a acestei politice? Deci ne vom ocupá acum d'asta intrebare, dar in altu numeru.

De la diet'a Ungariei.

Pest'a 14 maiu 1868.

(+) Siedint'a de astazi o deschise vice-presedintele S. Gajzago; dar fiindu că reprezentantii erau intr'unu numeru forte neinsemnatu la timpulu prescrisul pentru siedintia, vice-pre-sedintele asta cu cale a suspinde siedint'a pe 10 minute. Dupa acésta redeschidiendu-se, notariul E. Csengery cetește protocolulu siedintie trecute, care se si autentica.

Deputatul S. Bónis asta cu cale a face atenta cas'a la acea impregiurare trista că diet'a prezinte are forte multe cestiuni importante cari trebuie deslegate si finite; dar dorere o multime dintre dd. ablegati nu participa defelui la siedintie in contra caror'a s'a plansu si alegatorii naintea dietei (Aprobari). Ar dorî că déca s'ar mai repeti casulu de astazi, adeca de ar absen-ta asiè multi ablegati — apoi se se ceteșca catalogulu (Aprobari). Se primesce. La ordinea dilei e desbaterea speciala asupra proiectului de lege referitoriu la calea ferata din Ungaria inferioara si Fiume, care se primi fora neoi o modificare. Votarea definitiva asupra acestui proiectu in siedint'a de sambeta.

Referintele comisiunei petitionarie referăză despre petitiunile transpuze acelei comisiuni.

Siedint'a se fini la 1½ ora.

Revista diaristica.

(+) Caus'a ovreilor din Romani'a. Am spusu in nr. tr. că „Pesti Hirnök“ s'a apucat se apere pe regimulu Romaniei de invadirile cei se facusi dogeni pe regimulu ungurescu se se ferăca de engajaminte pentru ovrei. Veni apoi „Magyar Ujság“ organulu stangei estreme, antipodulu lui „P. H.“ speră si densulu regimulu Bucurescilor. La acésta „P. H.“ se sufleca denou cu mai multa barbatia in catu stai suprinsu la acésta aparitiune. Totu asiè fece „Wanderer“ dechiarandu-se contra politicei regimelor in cauza ovreésca, vrendu se le te-reșca de blamare. Astfel convinu extremii dieteiung cu extremitate conservativi, precandu guvernamentale tipa a durere ovreésca pan' la absurdit. Facem se urme aci articululu din Viena, de la 8 maiu, publicat in „Magyar Ujság“ nr. 111 de la 13 maiu:

Diariele de Vien'a incepă a cantacotonu naltu despre asiè-numit'a persecutiune a gida-niloru. Afirma densele că chiamarea lui Beust este a trage la respundere pe guvernulu din Bucuresti in „numele civilisatiunei vatamate“ pentru nedreptatile comise contra supusilor din Austri'a — adeca contra jidaniilor, si in fine mai diu ele că Austri'a va fi constrinsa a „face ordine“ in Romania. Astă e forte frumosu. La acestea neci nu are alt'a de lipsa, de catu 1) bani multi — si acestia ii va vota partid'a deákiana; a 2) multi ostasi, — si acestia ii va vota partid'a deákiana; si a 3) unu picu de curagiu, d'a se amestecă in afacerile unei tieri vecine sub protestulu cestiunii jidane. Acestu curagiu nu sciu cine lu va vota.

,Dar si pana atunci va fi bine la tota intemplarea, daca publiculu magiaru nepreocupat se va orienta in privint'a cestiunii, ca nu cumva se fie sedusu prin acele cuvinte mari, cu cari vor apela dora la „sentimentele umane“ ale natiunei intru interesulu jidaniilor din Romani'a.“ Dupa acestea amintesc cu parere de reu de casulu din Galati si Bacău si apoi continua: „Se fumu inse drepti si se privim cau-s'a precum este. Justitia din Romani'a e la tota intemplarea asiè de buna, déca nu mai buna de catu cea austriaca din era nouă. In Roma-nia se pote chiar asiè mediloci remediu contra

ALBINA.

vatemarilor de dreptu, ce le suferu jidanii, ca si la noi. Domnii diurnalisti din Vien'a fôrte bine lucra, déca spriginescu si ajutura pe con-nationalii loru din Romania, macar cu suaturi bune, séu cu articolii diaristici, séu si cu bani contra vatemarilor de dreptu. Dar nu credu se se sparia tare guvernului din Bucuresci, déca diurnalitii lu vor amenintâ cu barbat'ia dului Beust. Si legea proiectata in camer'a din Bucuresci — o numesou diurnalista vienesi „lege pentru stirparea jidanilor” — inca e o cestiune cu totului interna.“

„Atatu dreptulu catu si civilisatiunea au principie mari si generali, cari trebuie res-peitate si de poporul si de legelatiune totdeun'a si in tôte cestiunile. Majoritatea parlamentului din Bucuresci — care urmeaza o direptiune democratica — nu a datu nici unu semnu, prin care dôra ar respecta mai putienu acele principie, de catu majoritatea d. e. a parlamentului birocratic din Vien'a. Deci a supra acelui proiectu de lege va decide insusi parlamentul intru intereselui tierii. Numai acestu parlamentu e competitinte a judecă cä ore trebue poporul romanu scutitu — si cum din partea legalitatenei contra rapirilor jidanismului celui fôrte inmultit. Acésta e afacere interna a Romaniei, in care nu are dreptu de a se amestecă nici Beust, nici Andrassy, nici alta potere strina.“

„Inse déca stau lucrurile tôte asiè, ore ce e cau-sa, de tôte diaristic'a europêna acum de vr'o cateva luni scrie intr'unu tonu atatu de seriosu despre persecutarea jidanilor din România, casu cum ar fi propusu tôte poporale din Europa: a navalif cu o invasiune asupra romanilor „bar-bari“ (?) si a pedepsii acésta natiune selbatica pentru nedreptatile comise contra civilisatiunei, adéca contra jidanilor, ca se nu mai remana pétra pe pétra din Bucuresci! Splicarea lucrului consta din doué cuvinte. Un'a e, că acum cea mai insemnata parte a diaristicea se afla in manile jidanilor, si afara de acésta inca si „comitetul jidanu“ din Paris onoréza fôrte bine pe aperitorii „jidanilor persecutati“. A

dou'a impregiurare e aceea, că in România a apucat „democratia“ de a supr'a, si că guver-nulu ei democraticu precum si majoritatea camerei totu de acelasi spiritu — desvîlta institutiunile tierii in direptiune democratica. Lucru pré firescu că acésta nu e la gustulu si placulu reactiunei europene, carea insocindu-se cu elemintele aristocratice atatu in Pest'a catu si in Vien'a, dar si pe alte locuri se opintesce a impedecă estinderea ideilor democratice. Nisuse deci din tôte puterile a calumnié de mûrte in totu modulu si democratia romana.“

„Vedi in Sislawicz a puscatu milita ces. reg. 11 cestiuni casu cum ar fi fostu nescari pa-seri, dar si resultatulu tristu din Félegyháza si Unghvár a macelaritului militarescu inca e cu-noscutea tuturor; si despore acestea press'a din Vien'a abie amintesce ceva. Se se fia intemplatu acestu omoru cu vr'o cati-va jidani, apoi credu că tôte diaristic'a de Vien'a ar fi facutu o alarma, de-ar fi resunatu totu continentulu. Inse acolo cadiura viptima numai croati, era aici nisice magiari. Altecum si in Ungaria domnesce reactiunea si aristocratia, apoi a despopularisat unu guvern de acesta demnu de tôte stim'a, acésta nu pôto fi chiamarea pressei oficiose eu-rope, carea lucera cu atat'a armonia. Spargerea ferestrilor din Bacău, pentru care lamenteză atatu de erancemu tôte Europa, de a buna séma-

nici nu se poate aminti totu intr'o de cu omor-uile din Sislawicz, Félegyháza si Unghvár. Altecum acestea le amintescu numai pentru a-acea, ca se cugete bine aceia, cari facu sgomotu contra guvernului democraticu din Romania pentru „casurile infricosiate“ din Bacău cä ore nu ar fi mai cu scopu, ca nainte de ce ar vre Austria se faca „ordine“ in Romania, se se in-grigescă aici a casa, ca se nu se atace avere ce-tatiilor prin darile nesuportabile, si ca justi-tia se nu fie numai „utopia“ era vieti'a si se-curitatea publica se nu se periolete prin volnicis.“

Viena, 15 maiu 1868.

(a) Cetiramu interbelatiunea lui Carpu in „caus'a ovreescă“, si respunsulu lui Brateanu. Totulu despre Carpu ni s'ar paré parad'a unui omu, care ca unu burcete plinu de apa, strinsu odata dà totu din sine, — daca n'am cunoscere, cele ce se facu cu caus'a ovreescă in ministeriu esternalor de aici, si unde voil d. Beust se duca tréb'a crediendu că l'ascépta lau diplomaticu, dar — dupa informatiunea lui „Pol.“ de vineri — l'asceptase o blamare, pentru că puterile europene nu se potu angagiá la neci unu felu de actiune colectiva.

Carpu adeca in Bucuresci ceara a dà documinte prin camer'a legislativa pe séma consulului austriac Eder si cavalerului de trista rola Wolfarth din Iasi, — pre candu din cõci unu ovreu W. venit din Bucuresci, unde fusese redactore unei foi ovreesci, bate pe la usile cancelariei imperiale cu o mica espusetiune de jidani goniti din Romania, indemnandu guvernului austriacu se secundeze celor'a de panur'a lui Carpu, ca se scape din incurcaturele in cari s'au bagatu fora cea mai mica cunoștința, era de alta parte se ajute pe boiari a-si recantă devis'a: „Sórtea Romanici este a fi purure smrita.“

Spre acestu scopu ince, nu este destulu ca jidani se fie persecutati, ci acu trebue se fie si nemiti austriaci din Turnulu Severinului, precum ni anuncia o depesia sosita alalta ieri din Orsiova. — Vedeti cum se facu trebisoirele, Siretu si Orsiova, nu e tactica, si de o parte si de alta?!

„Noi din tôte fabulele aceste diplomatice tragemu urmatorele folose si invetiaturi:

1. Diaristic'a ovreescă din Vien'a, prin alarmerica causei coreligionarilor din Romania, mai multu li-a stricatu aceloru ovrei de catu li a folositu, pentru că nainte de alarmare guvernului Romaniei s'a potutu teme de asesta causa, ince dupa alarmare elu s'a convinsu despre nepotint'a alarmatorilor, deci adu mai multu de catu ori candu va puté luá in deplinalinise mesurele necesarie in contr'a vagabundagiu lui ovreescu;

2. Am invetiatu a cunoscere catu de mare este pacient'a unui colegiu electoral din România caruia nu i-ar pasá daca numele ce si l'ar castiga deputatulu seu ar fi unu nume de Erostratu;

3. Am observatul că Brateanu neci odata nu este asié de mare casu candu respunde lui Carpu, pentru că gigantele inca nu pare a fi mare daca n'are unu mirumdonu langa sine;

4. Ni se dà ocazie a suatu'guvernelor austro-magiere, ea daca densele au in magazinu loru atata sentieminte de umanitate, apoi se nu le cheltuiescă peste granitia, pre candu

este lipsa destulu de mare si aici la noi; éca aci caus'a națiunitatei romanesi, li o recomen-dâmu nu numai in numele dreptatei ci si a „umanitatei“, fiindcă umilitoarea egemonia magiara lovescă si apesa sentiemintele nóstredem demnitătii umane, si ca natiune si ca individi, era noi intre cercustantile de astazi nu ne potem a-pera de ajunsu.

Pesta in 15 maiu n.

(Comunitatea besericésca asiè-numita grecésca din Brasovu) carea inse in fapta se compune de felude felu de sementii orientale, intre cari precumpenesc elementul bulgaru cu nisice nume ce neci se potu scrie pe grece, administra de lungu timpu avutisi mari testate de unu principe romanu, si le folosesc contra despuseiunilor testamentarie. Acésta manipu-latiune a indemnata pe consistoriulu archidia-cesanu a decretă, in virtutea dreptului seu canoniciu, inchiderea besericiccoi respective. Dar grecii pretinsi se luara a face sfara prin tiéra, gasira locu in cateva foi nemtiesci din Vien'a (cum? nu scim, ce scim este că ovreici neci diurnalisti nu lucra à conto) si mai prin unele locuri in Bud'a-Pest'a, pre unde sunt bine pri-miti toti cati au d'a vorbi ceva in contra romanilor séu contra prelatilor romani, si pre aici respandira multe de tôte, neplacute pen-tru noi.

A spune capetu acestori respondiri, au venit de la Brasovu la Buda-Pest'a o deputatiune constatatoriu din patru barbati romani de frunte ca se dee ditei si ministeriului desluci-ri si datele necesarie contra barfeleloru res-pandite de clic'a grecésca in caus'a numitei be-serici. Pasulu acesta a fostu de lipsa. De nu vom incepe a infruntă cu energia pe calumnia-toari nostri, curundu vom ajunge a fi trecuti de slabii.

Brasovu, 12 maiu 1868.

(Teatru natiunah. Maiahu.) In dile-te trecute a fostu aici renumitulu artistu dramaticu d. Pascali din Bucuresci de a inchiriatu sa'a de teatr si a primitu concesiunea pentru producerea mai multoru piese teatrale. Ascep-tam si osirea deale impreuna cu intrég'a societe. Publicul romanu, ca totdeun'a, l'a imbratisat cu caldura, i-a ascuratul resultatulu intreprinderii ocupandu tôte locurile de siediutu cu abonamentulu intregu, in catu acum'a numai locurile de statu mai sunt libere. Precum am intielesu, d. Pascali este decisu ca in cursulu acestei veri se face placere nu numai publicului romanu din Transilvania, dar si din unele parti ale Ungariei, precum: Logosiu, Temisióra Aradu, Oradea-Mare.

In septembra venitória tenerimea de la gimnasiulu romanu de aici va tiené maiulu cu festivitatea indatinata. Numai mane este pana poimane si éca 3/15 maiu, memorabil'a di de la 1848.

Temisióra, in maiu.

In nr. 42 se aduse la cunoscinta on. publicu că multi din comunitatea Ghiladului vo-escu a desfintă scol'a de fete, pentru evenimentul că invetiatoriulu a trecutu la alta confesiune. La acésta am se adangu urmatorele:

In diu'a de San' Giorgiu s'a tienu in Ghiladu o conferintia la cas'a comunala. Luara parte mai multi sateni, 5 preoti toti locali parochi, anti-sti'a comunala cu notariulu romanu, si in me-diolcul loru Rss. protopopu Ioanu P. Seimanu.

Rss. protopopu avendu la anima naintarea mladitelilor națiunii romane, ca unu adeverat parinte sufletescu si-puse tóta silint'a si cu cu-vinte blonde sfatu poporului a se abate de la pararea ratacitore de a desfintă scol'a de fete, caci mamele cele bune si cu frică lui Dumne-die se nascu din scola, scolele de fete potu

scapă pre poporulu romanu de inimicu cei de mûrte, adeca de lene, nesciintia s. a. — La tóte acestea sfaturi, unii rataciti replicara că din cau'sa neaverei nu potu sustiné doi invetiatori.

— Rev. preotu Cirilu Opreanu areta că nu sus-tinerea aloru doi invetiatori, seracesce pre po-porenii, ei unele datine inradecinate in poporu, provenite din nesciintia. — Acum pentru ca on. publicu cestitoru se cunoscă pre barbatii de panur'a desfintarii scol'e de fete din Gh. unde sunt peste 300 teneri de scola, cu inima mah-nita insemnu pre tenerulu preotu M. B. D. Sa se pronuncia tuturor'a cami astfelius: „Eu ca preotu cunoscendu greutatile poporului, nu astu cu cale a se reintregi scol'a de fete, caci cu a-cést'a parochienii trecu la alta confesiune, si santi'a ta parinte, (adresandu-se catra unu rev. preotu,) vorbesci foră temei déca dici că nu plat'a invetiatorilor seracesce poporulu.“ — Éca cuvinte de la pastoriulu turmei. Vai de noi cu atari pastori!

Speram că Ilatea Sa d. Episcopu nu va lasa ca cei rataciti se invinga. Sg.

Romania.

Adunarea deputatiloru.

Siedint'a de la 26 aprile v.

D. Carpu face interpelarea anuntata de alaltaieri in caus'a ovreiloru, dice că n'a voitudo felu a face o cestiune ministeriale.

In secolul al XIX se facu la noi acte de barbarie si trebue se vedem si asupra cui ca-de oprobriul acestor acte. Mai nainte de 11 februarie mesurile luate contra Israelitilor se marginiau la mesure contra portului loru si altele de mica importantia. Dupa 11 februarie, partit'a dirésa de d. Bratianu precum si eea din care face parte d-sa, au voitudo acordă ore cari drepturi Israelitilor; nu s'au potutu pune in aplicare. In fine d. Bratianu a venit la ministeriu. Pana atunci d. Bratianu si-a recruitat partit'a sa, asié-numita rosia, numai din Valachi'a; in Moldova inse d-sa n'avea inca parti-ta; d'aceea se sill si se si-o faca, si pentru acésta a redicatu cestiunea Israelitilor, aruncandu faimosele d-sale circularie, punendu vrajba in-tre poporatiunea crestina si evreica d'aci si fractiunea libera acesti tauri selbatici. Partizani a voitudo d. Bratianu, partizani a gasit. (Pro-testari). D. Bratianu n'avea inca o Camera si-si pregatit terculu. Alegerile se facura, si cum se facura numai d-lorul sciui, (protestari). Romanii au fostu totu deun'a ospitali, si daca o fractiune a cetezatu a propune mesuri barbare, acusarile Europei nu potu cadé asupra intregu-ului popor român, daca este cine-va barbaru, apoi este d. Bratianu care a datu circulari de persecutare (sgomotu, protestari). Candu d. Bratianu a datu circularie contra Israelitilor, d-sa

Si trud'a fratișea cu sporii coronata. Mergi cu dorulu nostru, ou dorulu se vii, Si-a dorului nostru astemperu se fiu!

Astfelii dice densulu, si-apoi se 'ndreptează Catra cei doisprece voinici, si urmăza:

„Ér' voi feciori sprinteni, cu bratide de smei, Alesi din multimea voinicilor mei, Ce mi-ati datu atate dovedi de tarie, De credint'a vóstra si de barbatie, Dovediti si-acuma că sunteti alesi,

Flórea de 'ntr'atatea sute de veteji!“

Astfelii imperatulu vorbele-si alina, Cét'a voinicésca umilu i se 'nchina. Inc' o 'mbratisare!... Si se despartiesou, Si pe cai s'arunca si mi se pornescu.

De tropotulu grósnicu pamentulu vuesce, De-alu armelor sunetu aerulu svignesce. — Tient'a li-i de parte, drumu-i incalcit, Si tient'a si drumu-i greu de urmaritu. —

O spune tu Musa, spune si vestesce, Firulu ce mai vine in lung'a poveste!

(Va urmă.)

V. Bumbacu.

FOISIÓRA.

Cei trei frati orfani,
poesia poporala romantica, lucrata
de pre o poveste.

(Urmare.)

XIV.

Prin palatu se prembla visurile'n cete, Sufletele 'ngana cu sioptiri secrete. Nóptea-si implinesce lunga calea sa, Si din scenul marii printu a s'aratá Diorile ce-alunga umbrele din lume Si poliescu ceriulu si-a mariloru spune; Stelele 'nsپimate mi s'ascundu in ceriu, Ciocarli'a 'ntóna dulcile-si cantări. Si din pacea noptii palatulu trasare, Sarutatu de radi'a lucedului sôrte. Totulu se descépta, totu-i desceptat, Caci a sositu timpulu, timpulu de plecatu. Feciorii de curte la palatu s'aduna,

Si porunci ascépta, ce-or se li se spuña. Si 'n cerdacu s'arata marele 'mparatu Si li dice astfelii cu glasu de barbatu: „Feciorasi la lucru! dati cu barbatie Poruncile 'ndata plinite se-mi fie!“ Alegeti din stauru celu mai mandru calu, Armasariu cu sange, cu focu si navalu; Freulu celu de auru puneti-i pe frunte Preste falci si pente zabelele crunte; Aruncati pe densulu cea mai scumpa siea Ce mi-a slugit u mie 'n teneréia mea. Si cu cingi de auru cōpsele-i incingeti, Despletiti-i cōm'a si Peru-i desprindeti. Si curundu la scara pregatit u se stea, Pentru lunga cale, pentru cale grea. Ér' pre lunga densulu inca doisprediece Sioimi fugaci si ageri, pre cari nu-i intrece Neci ventu 'n iutiéla, neci vulturu'n sboru, Se se 'ntarnitieze 'n tarnitiele loru!“ Astfelii li vorbesce, si feciorii pléca, Poruncile date curundu se le faca. Ér' voiniculu harnicu, voinicu desceptat, De drumu se gatește in mandrulu palatu: Elu se 'mbraca 'n zele si mi se n'arméza Cu arme ce 'nsufia cutremuru si gróza.

Si 'mparatu scote auru din comori, Si 'n pungi captusite cu firu si cu flori Tórna, si le ample, si le dà se-i fie Ginerelui, razim cu in caletoria. Éta vinu la scara sioimi 'ntarnitati, Si doisprece tineri de cei mai barbatii, Invescuti in zele, si 'narmati cu scute, Cu sageti, cu arce din știelu facute; Feciorasi de lupta, crescute in resboiu, Invetati cu drumulu, dedati cu nevoi. Tóte-su pregațite, tóte-su puse 'n cale. Palatulu se 'mbraca in vestimentu de jale, Plansu, suspinu si vaetu crescu si se mărescu, Ast'a-i s'orlea celor ce se despartieseu. Éta se ivesce voiniculu urmatu De mandr'a-i sotie, sôcra si 'mparatu; De pre scări la vale intristati cobóra Multi fruntasi de ai curtii i 'ntimpin' afara. Si cu vorbe blande, cu glasu tremurat, Spre moscénu se 'ndréptă marele 'mparatu: „O ginere scumpe, ce purcedi in cale, Lasandu in drepstu-ti trei piepturi cu jale, Trei piepturi ce diu'a si n'óptea-or ofta, Si diu'a si n'óptea te-or totu asceptat! O fie-ti cararea binecuventata,

(d. Carp.), era agintea la Paris, a atrasu atentia d-lui ministru asupra furtunii care spune pe Romani, caci adesea gresiele celor cari guverna poporale cadu numai asupra poporilor ce guverna. D. Carp da citire unei ordine a unui „pentrusub-prefectu“ din ocolul Bistritii pentru persecutarea unor Israeliti de prin sate; si apoi conchide ca administratiunea a organizat o persecutare sistematica. D. ministru aducea anarchia si punea anarchie in plebe (protestari: plebeanu face parte din natione?) Nu, natiunea suntem noi cari o reprezentam. De nu vom pune noi insine unu capetu acestor acte de anarchie si barbare, strainii li vor pune ei capetu. (Scototu: ii chiama pe straini.) Nu prin o invasiune, ci prin alte mediuze, lucrando si Europa in privinta nostra cum lucramu si noi in privinta Evreilor; dicendum-ne: „nu voiti se intrati in familiile Europei civilisate? ei bine, ve vom scote din lata poporului Europei.“

D. Ionu Brateanu Ministrul de Interne: D-loru, sciu ca cestiunile ce le-au redicatu d. Carp, vor se fia relevante de mai multi, si judecate, si nu numai judecate ci osandite de Camera si de tierra intraga, (aplause).

D. Carp a disu ca nu vine se faca o cestiune ministeriale.

Navea nevoie se spuna fiindu-că, desi ar avea dorintia, dar n'are putintia; din fericirea acestei camere si a tierii, n'are majoritate. Neputandu dar face altu ceva, si-a datu o misiune mai nalta, de a revoltar nu numai puterile cele mari ale Europei contra nostra, dar chiar opiniunea publica europeana. Acesta a fostu misiunea d-lui, si constat ca o urmaresce cu multa staruntia dar nu credu ca cu multi patriotism (aplause).

Onor. d. Carp a disu ca eu venindu la putere si ne-avandu si in partea de peste Milcovu o partita rosie, am voit se-mi facu.

D-loru, nu mi-am permis, si nimenei si-a permis ca la tribun'a Camerii se dea partitei lor si guvernului calificari de acele, pe cari si le potu permite numai difarile, si mai cu o sebire difarile cari se respecta forte pucinu, (aplause). Inse d-loru, am cautat din tota puterile mele si voiu cautat catu voiu avea anca unu dramu de sufletu in mine, se unescu in giurul tronului tote partitele, tote elemintele, totu ce traiesce in Romani. Nu m'am arestatu ostile, ve rogu pe d-v. toti ca se declarati daca am fostu ostile vre unuia.

Unu regime nou are multe dificultati de a prinde radecini, nu numai intr'o natiune mica, dar in chiar natiunile cele puternice, regimile nove au intampinat dificultati. Cu atat mai multu este adeverat acesta in tierra la noi, peste care au trecutu atate venturi ciu-mose, cari au lasatu in noi vitiuri ce nu le putem stirpi asa de lesne; fiindu-că nu suntem mai pre sus de alti omeni.

Am cautat se intrunescu pe toti in lucrare pentru acelasi celu, tierra intraga si potu dice Europa chiar lu cunoscere, (aplause) l-am indeplinitu, am triumfat. Acu nu avemu de catu se urmaram cu aceeasi taria pentru ca se asecurare pentru totu deuna.

Onor. D. Carp mi-a disu ca am facutu specula politica din cestiunea Israelitilor, a adaosu ca naintea venirii mele la putere, cestiunea acesta nu exista in Romania. Numai acei ce nu traiesc cu anima si cu sufletul in Romania, numai aceia potu dice asemenea cuvinte (aplause prelungite, bravo.)

N'asuu si voit se vorbescu astadi d'acesta cestiune, nu credu c'ar fi oportunu, dar a pus' o asa in catu sum nevoit a vorbi pentru ca nu voiesc ca efectulu ce si-a propus d. Carp a face in Europa, so se produca. Se-mi permiteti dar a analizat si eu cestiunea Israelitilor.

Scitu ca Romani a fostu tier'a cea mai toleranta chiar in secolii cei mai absurzi. Cu tota acestea mai deunadi unu strainu mi dicea: „de ati fi puternici ne ati frige pe toti.“ I-am respunsu ca natiunea romana n'a frigti nici unu omu si ca asuu dorf ca si cele-lalte natiuni se pota dice totu astu-felu.

Da, natiunea nostra a fostu toleranta chiar in acele timpuri in cari, cum dicea ieri d. Lahovari, cuventul strainu era sinonim cu inimicu.

La noi strainii au fostu primiti cu braile deschise. Acesta inse nu poate spune o natiune a devenit preda unui sentimentu national. Causa este ca pana mai deunadi Romanii erau impartiti in clase: era clas'a privilegiilor adeca birocratia tierii si apoi clas'a birnicilor. Alta clasa nu mai exista; totu omulu care nu era boiaru, era la discretiunea acelui

ce avea biciulu in mana; astu-felu negotiatorulu celu mai insemnatu putea se fia palmuitu de celu mai misiolu fecioru de boiaru. Ei bine, cum putea dar tieranulu la noi, candu era ali-pitu pamantului, chiar de ar fi potutu scapa de acele clese ce-lu stringea, cum ar fi potutu se ceteze a se face negotiatoru candu socii ca are se fia la discretione a privilegiilor. De aci daru a resultat ca nu mai romanea pentru comerciu si industria de catu o singura clasa de omeni, adeca strainii cari erau protegati, caci aveau patenta de suditu.

Acesto avantajie au facutu ca Romani sa fie inundata de straini si de vagabundi, cari gasiau in tierra nostra unu comerciu si o industria asecurate ca monopolu in manele loru. Ei veniau mai alesu din acelle tieri unde nu gasiau medilice de speculatiune. Scitu d-loru ca in Muntenia, mai cu sema in timpulu lui Mateiu Basarabu, s'a gasit odata societatea Romana imbulbita de Greci, de Serbi, de Bulgari cari erau desemnati sub numele genericu de Greci si cari acoperisera totu comerciul si industriul tierii. Scitu cari au fostu resultantele acelle imbulziri, scenele ce s'au intemplatu. Societatea s'a revoltat si-a alungat, nu din simtimentu de netolerantia ci ca erau unu reu economic si sociale. Cu tote aceste erau destulu ca acei straini, fie Greci, Bulgari, Arnauti etc., si cari erau d'aceeasi religiune cu noi, se stea 20 de ani in tierra pentru case se contopesc in natiunea romana. Astfelu candu Romania s'a emancipat si a intrat in drepturile sale, ei devenisera Romanii, se indentificasera cu noi, si s'au potutu bucurat d'acele-si drepturi casu indigenii in tierra Romanesca. Forte pucini mai remasesera, cari pastrau inca urme de originca loru straina,

In Moldova inse nu a fostu asa, fiindu ca Moldova a avutu de vecini pe Poloni si Rusi cari se afisau in acelle-si conditiuni casu noi, adeca o clasa privilegiata si cu alti legata de gleba, de pamant. Acolo strainii si mai alesu Evrei aveau acelle-si avantajie in comerciu ca Grecii in Muntenia. Dar in Polonia ca si in Ungaria ci erau espusi la persecutiune religioasa forte mare. Prin urmare Israeliti, gasindu in Moldova acelle-si conditiuni de specula si o protectiune absoluta religioasa, acesta a facutu ca ei se napadescu cu totii in Moldova.

Eta dar caus'a invaziunii loru in partea de peste Milcovu. Prejudiciile timpilor trecuti totu esistau; se credea ca religiunea mosaica e inimic a religiunei crestine, Israelitii d'aceea n'au potutu se fia intre Romani in acelle-si conditiuni in care au fostu Serbii, Bulgari, Arnauti, n'au potutu a se contopiti, si au remasunu unu elementu separatu.

Ce am facutu noi, d-loru? Am sustinutu totdeunu ca toleranta a fostu si trebue se fia unulu din principiile cele mari ale natiunii Romane, ca asta-di nu numai ca e o virtute, dar e o necesitate acestu principiu. Netolerantia nu ar mai fi tolerata de niminea, lumea intraga s'ar redicata contra ei. Noi am sustinutu totu deuna c'ar trebuia se inflaturam cu totulu cestiunie religioasa, si daca alta data asuu fi svatu norocirea se convingu pe tota lumea ca trebue deosebitu cestiune religioasa de cea sociala, nu era se finu astadi aci, cestiunea nu era sajunga o arma de sploatare.

Daca d-loru, se desparti cestiunea religioasa de cea economica, puru economica, puru de ordine publica, puru sociala, atunci Europa nu mai avea nici unu cuvantu d'a protesta. Ar fi trebuitu se taca, caci astadi ori ce natiune, in faci'a unci suferintie economice, nu consulta parerile altiei natiuni ci se occupa numai de interesele sale nationale; prin urmare daca ar fi fostu se ne ocupam numai de cestiunea economica, Europa n'ar fi avutu se ni dica nemica.

D. Carp a spusu ca natiunea si-a facutu rezerve sale, ca natiunea nu impartaseste sentimentele de barbarie ale acelor cari au pus cestiunea pe terenul economic, sociale, si valandu fractiunea din acesta onor. Camera pe care d-lui a calificat-o de tauri, m'a luat pe mine ca unulu ce am voit se speculezu acesta cestiune ca se-mi facu partisani. Daca eu dandu o circulara conformu legilor tierii, am revolat-o contra mea, cum acum a prin duoe, trei circulari am pututu se schimb parerea ei? Daca tota tierra nu simtiu nimicu, nu voiau nimicu, cum am pututu eu ca printre circulara, doare, se facu pe natiune se tramita aici deputati dupa placutu....

D. Carp. Nu natiunea ti-a trimis aci deputati, ci prefectii d-tale!

D. Ministrul: D-loru reprezentanti ai natiunii, auditul d-vostra nu sunteti reprezentanti natiunii, sunteti tramisi aici de prefectii mei!

(Protestari energice. Seomotu in tribun'a dumelor, din partea a doua domne. Se suspende sieditia. La redescidere d. Ministrul urmeaza).

Onor. d. Carp care a calificatu interpellarea d-lui ca unu actu de acusare, era nu ca cestiune Ministeriala a adusu ca piesa justificatoare de culpabilitatea mea, o circulara pentru arendasi si crasmari si unu ordinu alu unui ajutoru de suprefectura.

Circularea aceea am datu dupa intrebarea care mi s'a facutu antaia data de dd. Prefect.

Intrebui inse cu ce intentiuni patriotice si nationale s'au dusu d-loru si au resfoit, prin amicii dumnilor, dosarele din Prefecture, au luat nesce fapte isolate si le-au anuntat ca acte de persecutiune, nu in tierra ci in Europa (aplause).

A doua circulara a fostu asupra vagabondilor. Si n'acesta privinta, n'afacutu decatutu se me conformu regulamintelor si dispositiunilor predecesorilor meu basate pe unu dreptu care este recunoscutu de tota societatile Europei cele mai civilisate. In Francia nu pota se intre si se s'asiedie nici unu omu intr'o comună pana candu nu probéza ca are medilice de esintia; in Francia casu in Anglia vagabondul se tramite la comun'a sa, fia afara, fia in lantru, fiindu ca fia-care comună este detore se-si hrănesc vagabondii sei era nu se-i lase pe spina-re altor.

Faceti celu pucinu ce facu Francesii, Englezii cari ataca unu guvern, ilu dau in judecata, ilu trimitu chiar la gilotina, dar candu este vorba facia cu strainul, ilu apera cu totii, (aplause prelungite).

Ei, d-loru, ceea ce diu pentru fie-care cestianu romanu trebue se se aplice si mai multu agintelui directu la Paris. Onor. d. Carp vine se-si faca onore in purtarea sa candu era la Paris. Guvernul n'a voit se califice faptele din acesta perioada nenorocita pentru Romania! (aplause).

Daca unu aginte gasesce ca guvernul meu nu merge dupa principiile cele sanatosse, trebuia indata se-si dea demisiunea, se se intorcea in tierra, era nu se stea acolo, se se serve de autoritatea ce i-o da positivitatea sa officiale in contra guvernului meu si se se lovesca chiar natiunea intraga. Eu, d-loru, nu voiu calificat acea purtare, lasu ca altii s'ao califice (aplause).

D. Harmuzachi: Este tradare.

Mai multe voci: da, da!

D. ministrul Ionu Brateanu: Eta, d-loru, ce am facutu eu, eti circularile mele.

D. Carp trebuia mai anteiu se vina la ministerul, se caute acelle ordine cari sunt citate de ajutorulu sub prefectul Bistritia de jos. D-lui sciu ca tote usile ministerielor sunt deschise tuturor d-lor deputati, senatori si jurnalisti, la ori ce minutu ar voi, putea dar se vina se caute, si candu se va convinge, se scotta copii de pe acelle ordinne.

S'a disu ca 500 familie Israelite sunt tabarite in campiele Bacaului gonite de la sate si comune si neprimite, respinse din Bacau, asupra carora se exercita actele cele mai barbare si anca chiar infamii. —

D. Carp, acesta acum o audu.

D. ministrul Ionu Brateanu: Anca unu subiectu pentru diariul ce are onoreea se-lu redigete. Am fostu in faci'a locului si am cerutu se me duca si pe mine se mi-arete loculu — nu unde sunt, fiindu ca nimeni nu i-a gasit — ci unde au fostu tabarite acelle 500 de familie israelite. Vre o cateva familie cari nu mai avea ocupatiunea in comunile rurale, erau in Bacau forte bine prime si traindu in cea mai mare linisca. Acesti Israeliti, naintea Prefectului si naintea agintelui Austriacu, care venea in capulu loru in plinu uniformu, au declarat singuri ca de si nu li se mai permite a luare carciunile etc. dar ca nainie de administratiunea actuala, erau maltratati de mai multe ori de tineri din Bacau, dar de candu e administratiunea de astazi, acelle maltratari au incetat. Singurul faptu ce au citat este ca unu ampliorat de care alu caruia nume nu l'au potutu spune ar fi luat 2 gal. de la unu Israelit ca se-lu lase la loculu seu se nu-lu isgnesc din comuna, unde autoritatea comunala nu-lu mai tolera se sieda. S'a mai disu ca in n'optea de Pasci, mergendu la biserică s'ar fi slobozit doue puse, si ca s'ar fi spartu, nu de guard'a orasianesa ci de altii, cateva ferestre.

Admitu ca s'au slobozit acelle doue puse, dar omorit-s'a cineva? Nu, apoi este ore acesta o persecutiune religioasa? Pana acum, d-loru, nu s'a impuscatu nici unu Ovreiu, dar crestini s'au impuscatu. (Aplause).

Este mai multu. Evrei chiar pentru delic-

te sunt mai pucini urmariti de catu altii. Am ordonat se se faca statistică de cati arastanti Israeliti sunt in pustarie si cati Romani, si se vedeti ca in proportiunea populatiunii, Evreii sunt mai pucini, si sciti pentru ce? Nu peste ca Evreii au mai multa moralitate de catu crestini, celu puinu in casuri de fraude, dar pentru ca ori candu puni man'a pe unu Evreu tipa toti Israelitii nu numai din Tierra Romaneasca dar si din strainetate.

Alu doile, pentru ca daca puni man'a pe unu Israelit, prinsu in delictu, vine unu consulu si dice: este supusul meu. Apoi va fi oru va fi supus strainu, vine totu deuna unu consulu care dice ca este. Astfelu in faptu, in pustariile nostre sunt multu mai pucini arastanti Israeliti de catu de alte rituri. Ore asta dovedesc o persecutiune religioasa?

Sau spartu giamuri? Domnilor, eram se dieu ca si pe mine m'au oprit in drumu si pustea se-mi spargi giamurile trusorei; dar eu nu sum vr'au personajul insemnatu, voiu vorbi dar de altii. Au fostu primi-ministrul ai Englezii, omni cari lucrasera tota vieta loru pentru binele poporului si-i adusesera servicii insemnante si cu tote acestea, poporul li-a spartu giamurile (ferestre).

Ei bine daca la Bacau s'au spartu doue giamuri, este ore persecutiune religioasa?

Ca Israelitii se tipa, este forte naturalu, asta li face onore si asiu dorit ca si d. Carp se aiba pentru poporul romanu sentimenti de solidaritate ce le au Evreii intre densii. Israelitii au stabilitatea solidaritate, caci ei sufera persecutiunile de 1800 ani; acesta purtare ne va temea pe noi, daru trebue ce recunoscem ca le face onore. Dar nu tipa numai Israelitii. Scitu ca sunt parinti, mame cari, candu vor se lovesca pe unu inemicu, si-i copilul si lu lovesc cu densulu, si daca copilul more, diu ca i l'a omorit acel inemicu. Acestu obiceiu laveau la noi mai cu sema tiganii.

Asa facu adi si inemicii natiunii nostre, ieu pe Israelitii si lovesc cu ei in noi, fara se-si bata capulu daca ii ucidu pe ei insii prin acesta lovere. D. Carp trebue se-si deschida ochii ca se nu devina si d-lui unulu din acei copii cu cari inemicii cauta se ne lovesca. (Applause).

Domnilor, candu d. Carp dupa ce s'a suiatu la tribuna a avutu antaiu grige se me ascurare ca nu a venit se faca o cestiune ministeriale, eu am suris, ca ministrul; suflul meu era plin de bucurie, fiindu ca de cate ori s'a suiatu Carp la tribuna ca se me derime, n'a facutu de catu se me intarasca. Inse n'asuu vre ca guvernul de adi se se intarasca prin cestiuni asa de primejdiu, si speru ca natiunea, noi cu totii, ni vom da man'a ca se prevenim periculele, eu nu voiu accepta ca strainii se vina la hotaru si s'avemu nevoie ca se ne scape d. Carp, ei toti Romanii si vor da man'a si vor protesta contra infamilor ce se arunca in contra-le. (Applause prelungite).

D. Negura a audit la Ploesci de interpellarea d. Carp, si-i parutu pre reu de ce este ca scie ca d. Carp e totu deuna neferoios in cestiunile ce alege pentru interpelari.

Propune o motiune, in care se cere a se trece la ordinea dilei. Dupa ce cuvantara mai multi. D. Harmuzachi: D. Carp face a se perde timpul asa de preciosu pentru Camera, ce credientul pote avea acesta care a inventat bandele bulgare, espulsiunea Polonilor si altele; ce credientul pote avea acel a ce in d'afarile seu imprimat in limb'a francesa sustine contra constatarii facuta de procurul generale alu curtilor de casatiune, contra marturisirei chiar a guvernului turcatu ca soldatii sei a incatut pe evreii de la Galati, ca acesta fapta barbara s'a comis de romani si de d. prefect Lupascu. Prin urmare tote sunt calomni cate se atribuiesc guvernului, atatul de catre opositiunea din lantru, catu si de „N. f. Presse“, de la care se adapta diariul „Tierra“.

Se inchide discusiunea si se pune la votu prin apelul nominalu propunerea urmatore subsemnata de d-nii Harmuzachi, Platon si altii.

Camer'a consultandu interpellarea d-lui Carp si respunsul datu de d. ministrul de interne, respinge acusarile de persecutiune contra Israelitilor ca ne'ntemeiate pe fapte, si aprobandu intru tote purtarea guvernului trece la ordinarea diliei.

Resultatul votului este urmatorul:

Votanti	91
Pentru	47
Abstinti	43
Contra	1

Fiindu in septeman'a ven. o serbare din care causa vom pot dă numai două ure, vom face ca unulu se apara miercuri sér'a, cel'a lalutu sambeta sér'a.

Socote si multiamite publice.

Consemnarea

Bunevoitoarelor oblate in favorea Alumneului romanu nationalu din Timisiora incuse in martiu si aprilie 1868.

Din Fabriculu s. Ilie. De la: Pavelu Rotariu 5 fl. Ionu Demetroviciu, Geor. Ungureanu, Sofroniu Joanoviciu, Filipu Seculiciu, Savu Todorescu, Tanasie Davidu, Cristina Ne-

sico, Vas. Stoianoviciu, Ios. Husariu, si Ilie Andreiu cate 1 fl. Tod. Iosifu, Vas. Petrescu, Gheor. Popescu, Gligor Paunu, Geor. Gavrila, Vas. Zachariciu, Geor. Regepu, Tod. Bolza, Ios. Raicu, Ionu Goroniciu, Pav. Alecsieviciu, Dim. Pavloviciu si Ionu Chendea cate 50 cr. Efta Murgu, Efta Milutinu, Ghendiu Rujanu si Dim. Lazareviciu cate 40 cr. Pav. Basineanu 30 cr. Tod. Petroviciu, Petru Boteanu, Nic. Brasiovanu, Petru Nistoru, Toma Moisescu, Pav. Joanoviciu si Gheor. Joanoviciu cate 20 cr. Pav. Popescu, Geor. Lupu si Vas. Sacala-zanu cate 10 cr. Laz. Utvineantu 6 cr. — la olalta 25 fl. 16 cr.

Din Timisiora: Iosimu Popescu 2 fl.
(Va urmă.)

Decorat cu 25 de decorațiuni in aur si argint. Petri francesee de móra

de
ROGER FILS & COMP.

in La Ferté s/j.

Specialitate de: panura pentru sita de metasa de móra, sfisierana si francesa, la fusele pentru farina si grisu. Ciocane de ferecatu móra, facute din otiel an-glesescu turnatu. Curele de intiepenit si pele pentru machine. Tinichele de venturatu si de cele gaurite cilindrice. Cinge de canape si cupe de trasu in susu. Bucati de feru etc. etc. etc.

Pichler & Niessner,

Viena, Wallfischgasse nr. 4. — Mustre si liste de pretiu franco.

17 7-24

Seidlitz-Pulver

de
MOLL.

Depositulu centralu de trimitere: Apotec'a la „Storch“ in Vien'a.

Spre luare a minte. Pe fie-care scatula de Seidlitz-Pulver d'alu meu si pe fie-care din hartiele ce invelesc dos'a este oficialmente imprimata a mea marca de precautiune.

Pretiul unei scatule orig. sigilate e 1 fl. 25 cr. Indrumare in tóte limbele.

Acestu pulbere occupa fara indoiela antaiulu rangu intre tóte medicamintele pana acu cunoscute de casa, prin actiunea lui straordinaria, dovedita in tare multe casuri; precum multe mi de scrisori de recunoscinta ce le avemu din tóte partile a marei imperatii adevarescu ca s'au folosit contra incuiierii, nemistuirei si a oparirei, mai departe contra gárciloru, bblei de rerunchi, de nervi, palpitarii inimei, durerii nervóse de capu, congestiunei de sange, afectiunilor artritice a membrilor, in fine contra inclinatiuni spre isteria, ipocondria, a gretiei s. a. si a efectuuiti vindecare durabila.

Se afia deposite in Bucuresci: la I. Martinovici, la F. Ovesa; in Botosani: la I. Schmelz, apotec. in Galati: la apotecarii M. Curtovich si I. A. Cikovsky, la apotec'a de curte; in Giurgevo: la M. G. Binder; in Ibraila: la apotecarii S. R. Petsalis si Dr. C. C. Hepites; in Iasi: la A. Jassinski; in Rusineu: la J. Mohos. — Prin firmele de susu se poate inca procura

Adeveratu oleu de ficatu de chitu.

(Dorsch-Leberthran-Oel).

Soiul celu mai curat si folositoru de untura medicinala din muntii Norvegiei. Fie-care butelia, pentru a se deosebi de alte soluri de unsori din ficatu, este proverba ca marca mea de precautiune.

Pretiul unei butelie intregi, cu indrumare 1 fl. 80 cr.; o 1/2 de butelia 1 fl. v. a. Adeveratulu oleu de ficatu de chitu se folosesc cu celu mai bunu resultatu la bôle de peptu si de plamanii, la srofule si rachitis. Vindeca cele mai inovechite bôle reumatici si de podagra, precum si esanteme.

Acestu soiu care este mai curat si folositoru intre tóte oleurile de ficatu se castiga prin cea mai ingrijitora adunare si alegere de chiti (dorschfisch), inse fara nici unu felu de procesu chimicu, de ora-ce fluiditatea din stid'a originala se afia in tocmai in acea stare primitiva, ne-sabita, precum a esitu nemedilociu din man'a naturei."

A. Moll, apotecariu si fabricant de produse chemice in Vien'a.

14 8-12

Cantarie diecimale cu garantia pentru 5 ani

in patru colturi, de feru, esamineate si timbrate den partea c. r. oficiu pentu autenticarea mesurilor

(Cantarie diecimale cu podulu in patru colturi)

se afia totu de una pentru urmatóriile pretiuri tare moderate:

Potu suportá cantariulu: 1 2 3 5 10 15 20 25 30 40 50 etc.

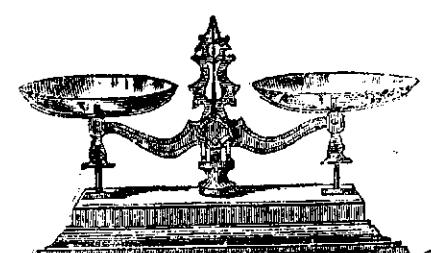
Pretiul loru: fl. 18 21 25 35 45 55 70 80 90 100 110

Pondii ce se receru la aceste cantarie i liferezu eu pentru pretiuri tare estine.

Mai departe, facu eu si am totu deun'a la disponitiune cantarie balanceatorie, cari suntu tare durabile si practice, cu garantia pentru 5 ani, pe ele, asiediandu-le ori unde, se poate cantari. (Deci nu se recere a le asiedia la loculu menit.)

Potu suportá: 2 4 10 20 30 40 60 80 etc.

Pretiul fl. 9 12 16 22 26 30 35 40

Cantariu decimalu cu podu in patru colturi

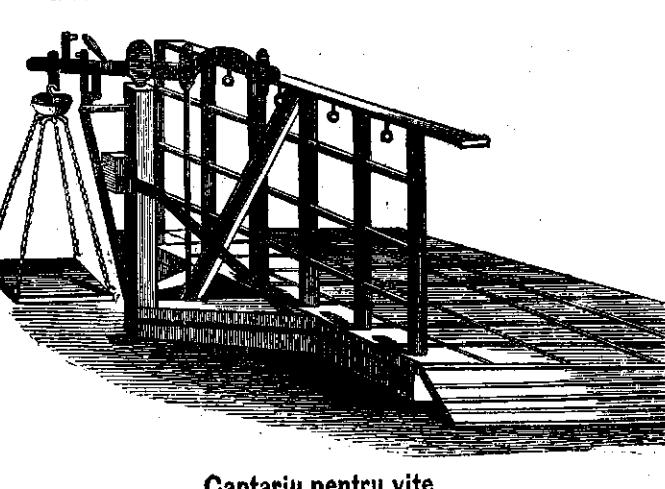
Mai departe facu si am depositu de cantarie pentru vite cu parieti spre a cantari pe ele boi, vaci, porci, vitici, oi, facute den feru faurit, esamineate si timbrate de c. r. oficiu pentu autent. mesureloru in Viena, cu garantia pentru diece ani.

Potu suportá: 15 20 25 cent.

Pretiul 100 120 150 cu totu cu pondii ce se receru.

Procurarile din provincia se efectuaza urginte trimisiu-se pretiul seu cu recipere posterioara de la posta.

Editor: Vasilie Grigorovitza.

Cantariu pentru vite

In tipografi'a Mechitaristilor.

Unicul medilocu si celu mai bunu pentru

Crescerea perului.

sunt: Preparatele de unsu perulu, de VII. Abt,

in Viena,

privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.

Scrisori de recunoscinta: Domnului Vilhelmu Abt la Viena! sum fericit prin rezultatul eminentu a pomadei de unsu perulu facuta de dia, si te rugu urginte semni trimitti pe posta 2 laditie cate cu 60 cr. Primesc inca odata multiamirea mea pre cordiala pentru inventatiunea domitale cea preprestigiuata pentru omenirea patimitora, si ingadiusesc de odata se dat publicatei astre sirentrenu ca cu timpul se pera din limba cuventul „capu plesuiesc“.

Cu profundu stima Iosifu Zimmerman in Karlshad.

Estrusu din „Fóia periodica pentru midicina forensa, cur'a publica si legelatiunea medicala“ de statul Viena, 6 augustu 1867:

Preparatele de unsu perulu facute de Dlu Abt pe di ce merge se bucura de imbratisare mai mare din partea publicului, de ora-ce resultatele ce se castiga prin ele in privint'a crescerei si conservarii perului sunt intradeveru suprinditorie. Deci recomandam cu caldura acestui preparatu curat si estin tuturora ce doresc se si-conserve perulu.

Afara d'acestea preparatele lui Abt pentru unsu perulu, spre conservarea si crescerea lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de epistole, — cari in originalu stau fie cui la dispusetiune — precum si de capacitatile cele d'anta in medicina, din Europa, si prin urmare ori care alta premiare e supraflua.

Pretiurile in detailu:

1 Flacon (sticluia) de olen filtratu de unsu perulu cu ori fara parfum 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutia decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (medilocu de frumusetia) 50 cr., pomada de asta pentru a colora perulu in negru sau brunetu costa o ladutia din sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de barba, negra, blondina ori bruneta 25 cr., unu cartonu (o ladutia de hartia grosa) pregatit in modu elegantu providutu cu 5 bucati c. r. privilegiate, preparate de unsu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toaleta era mai vertosu aptu pentru presente; pentru dame cu esbuchetu 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

celu mai nou, bunu si nevatematoriu

Mediloculu de a colora perulu, in negru si brunetu cu 2 fl. 50

cr. unu cartonu; perii si peptene etc. pentru

peptenare 50 cr. Pasta de colorat perulu,

negra si bruneta cu totu cu peptenu si peria 1 fl.

Reseda-Pomada pentru conservarea perului, o ladutia

1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimiteroa pretiului si 10 cr.

spese de invalidu.

Depositulu principalu de trimisu in cantitati mari si mici.

In saloulu meu de peptenatu. Stadt, verlängerte Kärnthnerstrasse Nr. 51. si in fabrica: Neubau, Neubaugasse Nr. 70.

Mai departe la D. A. Moll, apotecariu, Tuchlauben; Eduardu Haubner, apot. „zum Engel“ am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter Rothenthurmstrasse nr. 16; la dl dr. Girtler, ap. Freiung si c. r. apoteca campestra la Stefansplatz. — In Adru: (Schwellengreber) friseriu; Brüm: la A. W. Wlasak, apot.; Bozen: I. Bederlinger; Graz: H. Kielsauer si I. Purgleitner; Krakau: I. Jahn; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Liov: P. Micolasch; Lenza: I. Haunsteiner; Laibach: Ed. Mahr; Neugradisca: M. Kapunu; Olmütz: Carolu Stiegel, friseriu; Oedenburg: A. Meczey, apot.; Praga: I. Fürst, apot.; Pest: I. v. Török, apot.; Postun: I. Wörsterlöw si F. Heinrich; Raab: F. Liczenmeyer, apot.; Reichenberg: Ludovicu Ehrlich, apot. Salisburgu: I. Szammer; Szegedin: F. Weiglein; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.

Avisa! Afara d'acestea pomada facuta de mine se afle in tota apotecile mai alese, in parfumerii in cele mai multe negoție, ce se deprindu cu parfumerii, precum in Viena si in provincie asiatica si in strainetate, si pentru a delaturá falsificarea aducu la cunoascinta publica ca preparatele mele de unsu perulu sunt provizionate cu indrumare cum se folosesc precum si cu copia c. r. privilegiu nrulu 5640 — 2340 precum si cu marca mea propria.

Vilhelmu Abt, friseriu, parfumariu, si proprietariu de privilegiu c. r. in Viena.

9 4-12

Depositu forte mare

de

petri francesee de mora

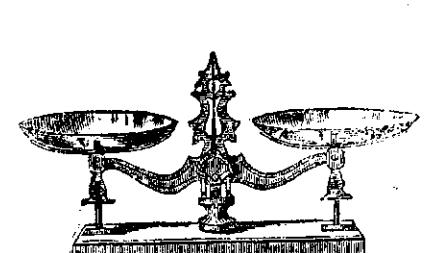
din La Ferté, ciocane de metalu, gaze de metasa ofere pentru pretiuri forte ieftine de fabrica

Iosifu Schwartz,

liferantul regimului francesesc,

Viena, Rothenthurmstrasse nr. 4.

19 1-3

Cantariu balanceatoriu

In fine facu cantarie centesimal cu podu, esaminante, spre a cantari pe ele trasuri incarcate, din feru batutu, cu garantia pentru 19 ani.

Potu suportá: 50 60 70 80 100 150 200 de cent.

Pretiul fl. 350 400 450 500 550 600 750

Depositulu capitalu: Orasiu, Singerstrasse 10, in Viena. Fabrie'a: V. Griesgasse 32 si Hundsturmerstrasse 89.

L. Buganyi,

fabricantu de cantarie si pondi.

11 10-12

Redactoru respunditoriu: Georgiu Popa (Pop)